

Dragi osmaši,

Nastavljamo s radom. Dokument je i u wordu i u pdf-u jer u wordu vam možda može promijeniti neke simbole. Prvo prepisite sve iza naslova **Jednoliko ubrzano gibanje**. Ako možete pogledajte video do 1:40 na Youtube-u čiji je link: https://www.youtube.com/watch?v=7iUuD-x_skw. Konačno, riješite 6. i 7. zadatak 62. str. u radnoj bilježnici. Ove riješene zadatke poslati ćete kada zatražim. Pišite postupak. Ovo napravite do petka 8. 5. 2020.

Marljivo učite i pišite zadaće 😊. Sretno s učenjem!

Čuvajte svoje zdravlje.

Ivana Matić

Jednoliko ubrzano gibanje

Kako bi grafički prikazali jednoliko ubrzano gibanje koristiti ćemo podatke iz pokusa s prethodnog sata (kolica se gibaju niz kosinu i povlače vrpca kroz elektromagnetsko tipkalo).

GRAFIČKI PRIKAZ JEDNOLIKO UBRZANOG GIBANJA

v,t graf

v,t graf prikazuje ovisnost brzine (v) o vremenu (t).

Prikažimo v-t graf za kolica iz prethodnog pokusa.

Sjetimo se da je svaki od tri komada vrpce iz pokusa otisnut u vremenu od 0,2 sekunde.

Zbog toga je vrijeme potrebno da nastanu točkice na prvom dijelu 0,2 s, na prvom i drugom dijelu zajedno $2 \cdot 0,2s = 0,4s$ te na sva tri dijela zajedno (cijela vrpca) $3 \cdot 0,2s = 0,6s$.

Vrijednosti brzine i vremena za kolica koja su se gibala niz kosinu prikazane u tablici 1. poznate od ranije (prošli sat) smjestimo u pravokutni koordinatni sustav na sljedeći način:

vrijeme/sekunda t/s	brzina/centimetar u sekundi $v/(cm/s)$
0	0
0,2	15
0,4	30
0,6	45

Tablica 1: Vrijeme i brzina kolica.

Na os apscisa nanesimo vrijednosti vremena u sekundama.

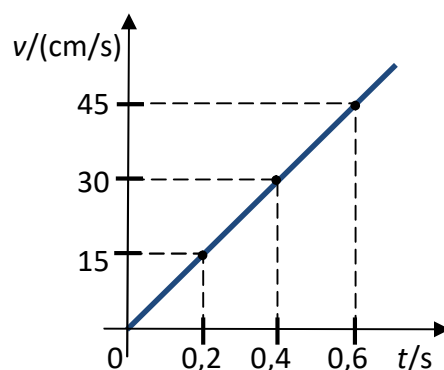
Na os ordinata nanesimo vrijednosti brzine u centimetrima u sekundi.

U početnom trenutku (na startu) vrijeme je nula sekundi, a brzina je 0 centimetara u sekundi.

To je točka s koordinatama $(t, v)=(0,0)$.

Sljedeće točke imaju koordinate: $(0,2, 15)$, $(0,4, 30)$ i $(0,6, 45)$.

Prikažemo dobivene točke u pravokutnom koordinatnom sustavu ovako:

Spajanjem nacrtanih točaka dobili smo pravac koji prolazi ishodištem koordinatnog sustava.

Zaključujemo: **Brzina (v) proporcionalna je (razmjerna) vremenu gibanja (t).**

Koliko se puta poveća vrijeme pri jednoliko ubrzanom gibanju, toliko će se puta povećati brzina.

Ovisnost brzine i vremena opisana je izrazom: $v = a \cdot t$

tj. riječima: **brzina = akceleracija · vrijeme**

U našem primjeru akceleracija kolica je stalna i iznosi $a = 75 \frac{\text{cm}}{\text{s}^2}$ pa je jednačba nacrtanog pravca:

$$v = 75 \frac{\text{cm}}{\text{s}^2} \cdot t$$

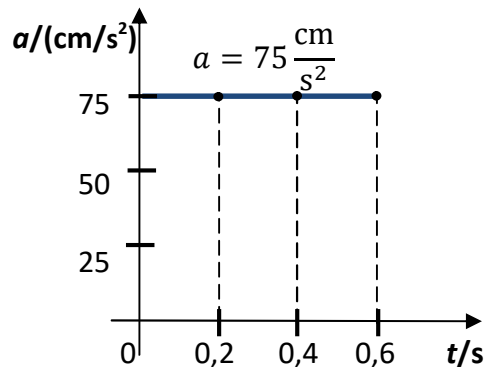
a,t graf

a,t graf prikazuje ovisnost akceleracije (a) o vremenu (t).

Vrijednosti akceleracije kod jednoliko ubrzanog gibanja je cijelo vrijeme ista te u našem pokusu iznosi $a = 75 \frac{\text{cm}}{\text{s}^2}$.

U pravokutnom koordinatnom sustavu to prikazujemo na sljedeći način:

- na os apscisa nanesimo vrijednosti vremena u sekundama kao na prethodnom grafu
- na os ordinata nanesimo vrijednosti akceleracije u centimetrima u sekundi na kvadrat

Spajanjem nacrtanih točaka dobili smo pravac koji je paralelan s vremenskom osi (osi apscisa) što znači da je kod jednoliko ubrzanog gibanja akceleracija stalna (konstantna) i ne mijenja se tijekom vremena gibanja.

